

МЕТОДИКА ЗА ИЗЧИСЛЕНИЕ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НЕБАЛАНСИТЕ НА ЧЕЗ ЕЛЕКТРО
БЪЛГАРИЯ АД КАТО КООРДИНАТОР НА СПЕЦИАЛНА БАЛАНСИРАЩА ГРУПА ЗА
КЛИЕНТИ НА КРАЙНИЯ СНАБДИТЕЛ И НА ЧЕЗ РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ БЪЛГАРИЯ АД ЗА
ЕЛЕКТРИЧЕСКАТА ЕНЕРГИЯ НЕОБХОДИМА ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ТЕХНОЛОГИЧНИТЕ
РАЗХОДИ В МРЕЖАТА

Документът е одобрен с Протоколно решение № 26 от 20.06.2018 на Управителния съвет на „ЧЕЗ
Електро България“ АД и представлява изменение на „Общи принципи за разпределяне на
небалансите на ЧЕЗ Електро България АД като координатор на специална балансираща група на
клиентите на крайния снабдител и на ОРМ за електрическата енергия необходима за компенсиране
на технологичните разходи в електроразпределителната мрежа“ – одобрени с протоколно решение
№ 27 от 21.07.2014 г. на Управителния съвет на „ЧЕЗ Електро България“ АД, допълнени с
протоколно решение № 41 от 13.10.2014

I. Термини и определения

В текстовете по-долу използваните термини и съкращения, ще се наричат за краткост, както следва:

1. „ПТЕЕ“ – Правила за търговия с електрическа енергия, приети от КЕВР
2. „СпБГ“ – специална балансираща група
3. „КСПБГ“ – „ЧЕЗ Електро България“ АД в ролята му на координатор на специална балансираща група
4. „КС“ – краен снабдител
5. „ТУ“ – търговски участници
6. „ЕСО“ – Електроенергиен системен оператор ЕАД
7. „ОРМ“ – оператор на разпределителна мрежа – „ЧЕЗ Разпределение България“ АД
8. „ММС“ – система за пазарен сетълмент, използвана от ЕСО и търговските участници
9. „ТР“ – технологичен разход в мрежата

II. Изчисление и разпределение на небалансите между членовете на СпБГ

1. Изчислената от ЕСО финансова стойност на общия месечен физически небаланс на КСПБГ се разпределя от КСПБГ между членовете на групата чрез изготвяне на:
 - a. финансов сетълмент на КС;
 - b. финансов сетълмент на ОРМ;
 - c. оценка на грешката при прогнозиране на ТР на ОРМ
2. „ЧЕЗ Електро България“ АД като координатор на СпБГ за клиентите на КС и ОРМ съгласно действащите ПТЕЕ изготвя и регистрира в системата на ЕСО:
 - a. Д-2 общ прогнозен почасов график за покупката на ел.енергия за покриване консумацията на клиентите на КС
 - b. Д-1 прогнозен почасов график за покупката на ел.енергия за покриване консумацията на клиентите на КС
3. „ЧЕЗ Разпределение България“ АД като член на СпБГ за клиентите на КС и ОРМ съгласно действащите ПТЕЕ изготвя и регистрира в системата на ЕСО:
 - a. Д-2 общ прогнозен почасов график за покупката на ел.енергия необходима за компенсиране на ТР в мрежата
 - b. Д-1 общ прогнозен почасов график за покупката на ел.енергия необходима за компенсиране на ТР в мрежата
4. „ЧЕЗ Разпределение България“ АД като член на СпБГ на КС предоставя ежедневен достъп на „ЧЕЗ Електро България“ АД в ролята му на координатор до регистрираните в системата ММС графици. Договорените и регистрирани графици в ММС са база за разпределяне на небаланса съгласно раздел II, чл. 1 от настоящите Общи принципи.
5. Ежемесечно, след получаване на измерени стойности от ОРМ, КСПБГ изчислява отделно физическия небаланс на групата на клиентите на КС, отделно физическия небаланс на ОРМ, и отделно общ физически и финансов небаланс на обобщените прогнозни графици на КСПБГ за клиентите на КС и ОРМ.
6. КСПБГ сравнява стойностите по т.5 с изчисления в системата ММС от ЕСО физически и финансови небаланси на членовете на своята група и съответно потвърждава или изисква корекции на месечния сетълмент изготвен от ЕСО, съгласно сроковете определени от действащите ПТЕЕ.
7. ЕСО, на база изчисления общ физически и финансов небаланс на КСПБГ в системата ММС, изпраща извлечение за общия финансов месечен сетълмент на КСПБГ. ЕСО издава фактура за задълженията на КСПБГ за количествата електрическа енергия в недостиг, а КСПБГ издава фактура към ЕСО за вземания за количествата електрическа енергия в излишък. Разликата между стойностите на задълженията и вземанията по отношение на финансовия сетълмент на

групата представлява **Нетна стойност на месечния небаланс на координатора НСМН (КСПБГ)**

8. КСПБГ остойносттава изчислените отделни физически небаланси на своите членове по цени за излишък и недостиг, публикувани в системата MMS и приложени почасово, така както ЕСО ги прилага при изготвяне на общия сетълмент на КСПБГ. Така изчислените финансови небаланси дават информация за **индивидуалната месечна стойност на небалансите на всеки член на групата ИМНБЕГ(ТУ)**, която представлява разликата между стойностите на задълженията и вземанията по отношение на финансовия сетълмент, без да е разпределена стойността на груповия ефект.
9. Ежемесечно КСПБГ изчислява стойността на груповият ефект - Месечната стойност на ефекта на групата (**МСЕГ**) по следната формула:

$$\text{МСЕГ} = \text{ИМНБЕГ(КС)} + \text{ИМНБЕГ(ОРМ)} - \text{НСМН (КСПБГ)}$$

където,

ИМНБЕГ(КС) - индивидуалната месечна стойност на небалансите на групата на КС без разпределена стойност на груповия ефект;

ИМНБЕГ(ОРМ) - индивидуалната месечна стойност на небалансите на ОРМ без разпределена стойност на груповия ефект;

10. Ежемесечно КСПБГ изчислява за членовете на групата стойности на следните величини, необходими за преразпределение на финансовия небаланс изчислен от ЕСО:
- Месечна стойност на почасовото прогнозното количество електрическа енергия на търговския участник, регистрирано като график в системата MMS на ЕСО - Е график (ТУ), MWh;
 - Месечна стойност на измереното почасово количество електрическа енергия на търговския участник, регистрирано като измерени стойности в системата MMS на ЕСО - Е изм.(ТУ), MWh;
 - Месечно почасово количество електрическа енергия на отклонения в излишък - Е изл.(ТУ), MWh;
 - Месечно почасово количество електрическа енергия на отклонения в недостиг - Е нед.(ТУ), MWh;
11. За справедливо преразпределение между членовете на балансиращата група на стойността на груповия ефект, когато той е положителна величина, КСПБГ определя средни почасови цени за излишък и недостиг за членовете на групата, чрез които се разпределя груповият ефект:

a. **Ц излишък** = СИ (ЕСО)/(Е изл.(КС) + Е изл.(ОРМ)), лв/MWh, където:

СИ (ЕСО) - е стойността на електрическата енергия за излишък възстановена от ЕСО;

Е изл.(КС) - месечното почасово количество електрическа енергия за излишък от баланса на КС;

Е изл.(ОРМ) - месечното почасово количество електрическа енергия за излишък от баланса на ОРМ;

b. **Ц недостиг** = СН (ЕСО)/(Е нед.(КС) + Е нед.(ОРМ)), лв/MWh

СН (ЕСО) - е стойността на електрическата енергия за недостиг заплатена от КСПБГ на ЕСО;

Е нед.(КС) - месечното почасово количество електрическа енергия за недостиг от баланса на КС;

Е нед.(ОРМ) - месечното почасово количество електрическа енергия за недостиг от баланса на ОРМ.

- c. Когато стойността на грешката при прогнозата на ТР (съотношението между прогнозна и измерена стойност) надхвърля 3 %, КСПБГ разпределя негативния финансов ефект от грешката (над 3 %) към ОРМ по цени на ЕСО.

12. КСпБГ остойностява изчислените от него отделни физически небаланси на своите членове, по цени за излишък и недостиг, определени в т.11. Така изчислените финансови небаланси дават информация за индивидуалната месечна стойност на небалансите на всеки член на групата ИМНЕГ(ТУ), която представлява разликата между стойностите на задълженията и вземанията по отношение на финансовия сетълмент, с разпределена стойност на груповия ефект.
13. КСпБГ разпределя финансов ефект само тогава, когато той е по-голям от нула.
14. Координаторът не разпределя финансов ефект на членовете на СпБГ за текущия месечен период в следните случаи:
 - a. Нарушаване на условията и изискванията на ПТЕЕ от страна на участника в СпБГ;
 - b. Изключване на участника в СпБГ от пазара на балансираща енергия;
 - c. Поведение от страна на участника в СпБГ, което може да застраши целостта на балансиращата група и/или да повлияе на разходите за балансиране, съответно на финансовия ефект на групата, вкл. но не само при:
 - o Допускане на търговски небаланс;
 - o Допускане на повече от 3 % отклонение между прогнозните количества, регистрирани от участника съгласно раздел II, чл. 3, т. b от настоящите Общи принципи и измерените стойности на ТР.
 - d. Неизпълнение на някое от задълженията по Договора от страна на участника в СпБГ.

В случаите на чл. 14 по-горе, Координаторът на СпБГ балансира съответния член на СпБГ по цени на балансиращата енергия на ЕСО.

15. КСпБГ издава на членовете на балансиращата група извлечение за финансов сетълмент, в което се съдържа:
 - a. Нетна стойност на месечния небаланс на координатора НСМН (КСпБГ) изчислен и заплатен на ЕСО;
 - b. Стойност на груповият ефект МСЕГ;
 - c. Индивидуалната месечна стойност на небалансите на всеки член на групата ИМНБЕГ(ТУ) без разпределен групов ефект;
 - d. Месечна стойност на прогнозното количество електрическа енергия на търговския участник, регистрирано като график в системата MMS на ЕСО Е график (ТУ), MWh;
 - e. Месечна стойност на измереното количество електрическа енергия на търговския участник, регистрирано като измерени стойности в системата MMS на ЕСО - Е изм.(ТУ), MWh;
 - f. Месечно количество електрическа енергия на отклонения в излишък - Е изл.(ТУ), MWh;
 - g. Месечно количество електрическа енергия на отклонения в недостиг - Е нед. (ТУ), MWh;
 - h. Средни месечни цени за излишък и недостиг, чрез които се разпределя груповия ефект;
 - i. Индивидуалната месечна стойност на небалансите на всеки член на групата ИМНЕГ(ТУ) с разпределен групов ефект;
 - j. Калкулация по чл. 11, ал. „с“, когато са налице обстоятелствата съгласно тази разпоредба.

III. Фактуриране и заплащане на небалансите

1. Фактурите за небаланс се издават с дата последния ден на календарния месец, за който се отнасят и се предоставят на членовете на СпБГ в срок до 2 дни след получаване на месечното извлечение за сетълмент, изготвено от ЕСО.
2. КСпБГ издава фактура на ОРМ за месечното количество електрическа енергия на отклонението в недостиг на ОРМ, остойностено по цената за недостиг, определена в чл.11,

отразяваща и разпределянето на груповия ефект, когато има такъв или когато груповият ефект е отрицателен или равен на нула – съгласно условията на чл. 14 по-горе.

3. ОРМ издава фактура към КСпБГ за месечно количество електрическа енергия на отклонението в излишък на ОРМ, остойностено по цената за излишък, определена в чл.11, отразяваща и разпределянето на груповия ефект, когато има такъв или когато груповият ефект е отрицателен или равен на нула – съгласно условията на чл. 14 по-горе.
4. Срокът за плащане на задълженията на ОРМ към координатора на балансиращата група е 16-то число на месеца, следващ отчетния.